

תורת הקבוצות - תרגיל בית 4

פתרון

1. תהי A קבוצה סדורה היטב, ו $B \subseteq A$. הוכיחו: $otp(B) \leq otp(A)$.
נסמן $otp(A) = \alpha$ ו $otp(B) = \beta$. נניח בשלילה ש $\alpha < \beta$. נסמן $f : A \rightarrow \alpha, g : \beta \rightarrow A$.
 B איזו' סדר. נסתכל על $f \circ g : \beta \rightarrow \alpha$. $f \circ g$ היא פונ' שומרת סדר, אבל מתקיים ש $f \circ g(\alpha) < \alpha$.
סתירה.

2. הוכיחו את "קש"ב לסודרים": יהיו A ו B סדורות היטב, ונניח שיש $f : A \rightarrow B$ שומרת סדר, ו $g : B \rightarrow A$ שומרת סדר, אז יש $h : A \rightarrow B$ איזומורפיזם סדר. (רמז: השתמשו בתרגיל הקודם)
פתרון: פונ' שומרות סדר הן חח"ע, לכן $A \cong f(A) \subseteq B$ ו $B \cong g(B) \subseteq A$. מהתרגיל הקודם נקבל ש $otp(A) \leq otp(B)$ ו $otp(B) \leq otp(A)$. בסודרים ידוע שזה גורר $otp(A) = otp(B)$.

3. $\alpha + \gamma = otp(\alpha \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\})$ ו $\beta + \gamma = otp(\beta \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\})$. מכיוון ש $\alpha \leq \beta$ אז $\alpha \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\} \subseteq \beta \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\}$ ולכן $otp(\alpha \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\}) \leq otp(\beta \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\})$. משאלה 1 נקבל ש $\alpha + \gamma = otp(\alpha \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\}) \leq otp(\beta \times \{0\} \cup \gamma \times \{1\}) = \beta + \gamma$.

4. א. מטענה שהוכחנו בתרגול נקבל: $\alpha = \omega + (\alpha - \omega)$. אז $1 + \alpha = 1 + (\omega + (\alpha - \omega)) = (\omega + 1) + (\alpha - \omega) = \omega + (\alpha - \omega) + 1 = \alpha + 1$.
ב. באינדוקציה: עבור $n = 0$ ידוע. נניח ש $n + \alpha = \alpha + n$. נוכיח עבור $n + 1$. ובכן, $(n + 1) + \alpha = n + (\alpha + 1) = n + \alpha + 1 = \alpha + n + 1 = \alpha + (n + 1)$.

5. נניח ש $\beta = \gamma + 1$. אז $\alpha + \beta = \alpha + (\gamma + 1) = (\alpha + \gamma) + 1 = S(\alpha + \gamma)$.

6. נניח ש $\alpha + \gamma = \beta$ וגם $\alpha + \delta = \beta$. וכן $\delta \neq \gamma$. בה"כ $\delta > \gamma$. לכן $\alpha + \gamma > \alpha + \delta$.
סתירה.

7. הפרכה: נקח: $\alpha = \omega, \beta = 2, \gamma = 1$. מצד אחד, $\alpha + (\beta - 2) = \omega + 1$. מצד שני, $(\alpha + \beta) - \gamma = (\omega + 2) - 1 = otp((\omega + 2) \setminus \{0\}) = \omega + 2$.